

A SOMOGY MEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS MUNKATERVE

2018

Takáts Gyula
Megyei és Városi Könyvtár
Kaposvár

TAKÁTS GYULA
TKV
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

**MUNKATERV A TAKÁTS GYULA MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYV-
TÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN VÉG-
ZETT MUNKÁJÁHOZ**

2018.

**AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: KAPOSVÁR, CSOKONAI U. 4.
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: HORVÁTH PÉTER**

Összeállította:
Schmidtné Bakó Tünde
osztályvezető
2018. 03. 30.

1. Helyzetkép	3
1.1. Somogy megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban.....	3
1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve.....	5
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	7
2.1. Állománymenedzsment.....	8
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés.....	8
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	9
2.2. Dokumentumszolgáltatás.....	10
2.3. Információs szolgáltatás	11
2.4. Közösségi szolgáltatások.....	13
2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára.....	15
2.6. Szakmai képzés, továbbképzés.....	15
2.7. Eszközbeszerzés.....	17
3. Szolgáltató könyvtár	18
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	19
5. Kommunikáció dokumentálása	21

¹ A tartalomjegyzék a dokumentum szöveges részének véglegesítése után frissítendő!

1. Helyzetkép

1.1. Somogy megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

Somogy településhálózatára a törpe- és az aprófalvak túlsúlya jellemző. A megyében összesen 246 település található, köztük 16 város és 230 község. A 16 város közül hét 5.000 lélekszám alatti. A városok közül csak Balatonföldvár rendelt meg könyvtári szolgáltatásokat a megyei könyvtártól. 2018-tól a megyében már összesen 224 település önkormányzata csatlakozott a somogyi KSZR-hez. Ezeken a településeken él a megye lakosságának 47%-a. 2018-ban már nincs a megyében olyan település, ahol ne lenne könyvtári szolgáltatás.

A minőségi ellátás érdekében a következő városokkal kötöttünk szolgáltatás-megosztási szerződést: Balatonboglár, Barcs, Csurgó, Kadarkút, Lengyeltóti, Marcali, Tab. A következő táblázat az egyes ellátási körzeteket mutatja:

	szolgáltató helyek száma
Balatonboglár	23
Barcs	32
Csurgó	21
Kadarkút	14
Kaposvár	58
Lengyeltóti	15
Marcali	38
Tab	23

Az elmúlt évhez képest egy település másik körzetbe kérte magát (a lengyeltótiból a balatonboglárba) a közös önkormányzati hivatalhoz való tartozás miatt.

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a kistelepüléseken korszerű, jól használható gyűjtemények legyenek, melyekről elektronikusan is információ nyerhető. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk a településen lévő saját állomány átválogatására, selejtezésére, feltárására a Huntéka integrált rendszerben. 2018-ban is valamennyi ellátási körzetben, több településen végzünk állományrendezést, selejtezést, állományellenőrzést. Napi-, hetilapokat, folyóiratokat rendelőnk előzetes igényfelmérés szerint, átlagban 4-6 féléseget szolgáltató helyenként.

Könyvtárunk egységes elektronikus katalógussal biztosítja a KSZR rendszerben résztvevő városi könyvtárak és könyvtári szolgáltató helyek számára az állomány webes felületen való elérését, az abban való keresést. A kurrens gyarapodás mellett az adatbázisba bekerülnek a települések saját állományának rögzítésre kerülő rekordjai is. 2018-ban további 10 könyvtár állományadatait kívánjuk rögzíteni.

A hagyományokhoz híven minél több kistelepülési könyvtárat szeretnénk bekapcsolni az országos könyvtári programokba (Internet Fiesta, OKN), illetve a könyvtári rendezvényekhez

rendezvényes „Ötletbörzénket” is kibővítjük, ezzel segítve, ötletet adva a kistélepülési könyvtárosoknak.

A KönyvtárMozi szolgáltatás intenzívebb népszerűsítésére törekszünk, ezért különböző tájékoztató anyagokat teszünk közzé a KSZR honlapján ezzel kapcsolatban, illetve a szolgáltatás működtetését közvetlenül is segítjük (regisztráció, adminisztráció).

A KSZR települések könyvtárosai részére értekezletet, műhelybeszélgetéseket szervezünk. Ezek célja az elvárások megfogalmazása, a gyakran előforduló kérdések rendezése, honlap igények megbeszélése, tájékoztatás a szolgáltatásokról. Októberben ismét meghirdetjük 30 órás alapfokú könyvtárosi tanfolyamunkat a kistélepülési könyvtári szolgáltató helyek szakképzettséggel nem rendelkező könyvtárosainak. Ebben az évben tovább folytatjuk sikeres regionális (négy megyés) KSZR műhelynapjainkat, melyet két naposra bővítünk. Közös szakmai útmutatót készítünk a kistélepülési könyvtárosi munkához.

Előzetes igényfelmérést követően 2018-ban is tervezünk informatikai eszközfejlesztést. Arra törekszünk, hogy a minisztériumi ajánlásnak minél jobban megfeleljenek a könyvtári szolgáltató helyek. Az informatikai eszközbeszerzéseket a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében központilag bonyolítjuk. Ebben az évben a számítógépek beszerzését közbeszerzési eljárás keretében tervezzük. A könyvtári szolgáltató helyek szolgáltató képességének növelése érdekében multifunkciós másoló-nyomtató beszerzése is indokolt.

Néhány település könyvtárának berendezését szeretnénk megújítani, illetve kisbútorokkal, kiegészítő berendezési tárgyakkal bővíteni. A bútorok, kisebb eszközök beszerzése a tervezett egyedi igények alapján 3 árajánlat bekérésével, a megyei könyvtár irányításával történik.

A szakmai és ügyviteli nyomtatványok beszerzése is a megyei könyvtár feladata. Az igények felmérését követően, központosítottan történik a beszerzés.

Az elmúlt két évben nagy siker volt és továbbra is igény mutatkozik a közösségi élet szervezését is elősegítő társasjátékok iránt, így 2018-ban is tervezzük ezek beszerzését.

Szolgáltatásunk folyamatos fejlesztése érdekében ismernünk kell a szolgáltatást igénybe vevők véleményét, így a 2018-as év során ismét elégedettségmérő kérdőívet szerkesztünk, azt online elérhetővé tesszük. Az eredményeket igyekszünk mindennapi munkánkban hasznosítani.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2017	Könyvtárak száma (db) 2018	Lakosságszám összesen 2017
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen	115	116	32 686
	0 - 500 lakosú településen ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0

	megyei könyvtár KSZR szolgáltatató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	60	61	41 136
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltatató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	26	26	32 699
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltatató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	21	21	41 438
Összesen		222	224	147 959
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	0	
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltatató helyek száma		34	34	35012
	ebből megkötött megállapodások száma	0	0	0

1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Somogy megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszere 2018. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			29 115 039 Ft	17,44%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	19 795 039 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	9 320 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			5 676 934 Ft	3,40%
	Személyi juttatások járulékai	5 676 934 Ft		
Dologi kiadások összesen			132 129 547 Ft	79,16%
Dokumentumszolgáltatás			41 835 910 Ft	25,06%
	Dokumentumbeszerzés összesen		41 801 910 Ft	25,04%
	Könyv	30 240 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	9 401 910 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	2 160 000 Ft		

	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)	34 000 Ft		
Információs szolgáltatás			48 000 Ft	0,03%
	Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás	48 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás			13 440 000 Ft	8,05%
	Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás			
	Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	13 440 000 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés			200 000 Ft	0,12%
	Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	200 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége			800 000 Ft	0,48%
	Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmolux, olvasójegy stb.	600 000 Ft		
	Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	200 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége			1 103 000 Ft	0,66%
	Nem adatátviteli célú távközlési díjak	300 000 Ft		
	Adatátviteli célú távközlési díjak	85 000 Ft		
	Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	718 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége			1 802 000 Ft	1,08%
	Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	1 620 000 Ft		
	Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége			
	Postaköltség (egyéb postai küldemény)	182 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai			33 506 000 Ft	20,07%
	Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	2 466 000 Ft		

	Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	31 040 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei			500 000 Ft	0,30%
	Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklám-költségek	500 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			1 761 788 Ft	1,06%
	Fejlesztő játékok, eszközök, kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	1 761 788 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége			20 317 834 Ft	12,17%
	Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverre, könyvtári célbútorok berendezési tárgyak	14 992 126 Ft		
	Szállító jármű vásárlása	4 330 708 Ft		
	Szoftver- és adatbázisfejlesztés	500 000 Ft		
	Egyéb anyagbeszerzés (kötészeti anyagok, számítógépes alkatrészek, tisztítószeresek)	495 000 Ft		
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel			16 815 015 Ft	10,07%
	Vásárolt termékek és szolgáltatások ÁFÁ-ja	11 895 665 Ft		
	Szerződéses és egyéb eszközkarbantartás	1 250 350 Ft		
	Másológép teljeskörű üzemeltetése	833 000 Ft		
	Közműdíjak	1 701 000 Ft		
	Szerzői jogdíjak	1 135 000 Ft		
Támogatás összesen			166 921 520 Ft	

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2018-ban 224 kistélepülés számára nyújtunk könyvtári szolgáltatásokat Somogy megyében. Ez azt jelenti, hogy újabb két település csatlakozott a somogyi KSZR-hez és 2018-ban már nincs olyan település a megyében, ahol ne lenne helyben könyvtári szolgáltatás.

A településekkel kötött szolgáltatási szerződés a következő szolgáltatásokat tartalmazza:

- gondoskodik a könyvtári dokumentumok beszerzéséről, állományba vételéről,
- az új dokumentumokat a könyvtári használatra előkészítve, felszerelve (raktári jelzet, vonalkód) negyedévenként kiszállítja a szolgáltató helyre,
- biztosítja az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) szolgáltatásainak igénybe vételi lehetőségét. Ha a helyben lévő gyűjteményben nem található meg a keresett dokumentum, könyvtárközi kölcsönzés útján teljesíti a használók kéréseit,
- segíti a könyvtári állomány gondozását, a rongált könyvek kivonását. Közreműködik az állományvédelmi rendelet szerinti állományellenőrzések megtervezésében, segít a lebonyolításában,
- információt nyújt az interneten elérhető webes katalógusában a szolgáltató hely teljes könyvtári állományáról,
- biztosítja a megyei könyvtár állományát feltáró adatbázis használatának lehetőségét,

- biztosítja az országos könyvtári rendszer és az ODR szolgáltatásairól szóló információkat,
- közreműködik az egyedi információk iránti kérések teljesítésében,
- a megyei könyvtár az ellátó szolgálat egységes integrált könyvtári rendszerébe bekapcsolja a település szolgáltató helyét,
- hozzáférést nyújt az elektronikus katalógusokhoz,
- a megyei gyermek- és felnőtt könyvtári rendezvényekbe bevonja a szolgáltató hely használatát,
- segíti a helyi programok szervezését,
- elősegíti az olvasásnépszerűsítő programokhoz való csatlakozást,
- szakmai segítséget nyújt a szolgáltató helyen dolgozó könyvtári munkatárs munkájához,
- betanulási, továbbképzési lehetőséget biztosít a szolgáltató hely könyvtári dolgozójának,
- szakmai tanácsadással segíti a könyvtári szolgáltató hely szolgáltatásainak kialakítását, bővítését,
- szakmai tanácsadást nyújt a könyvtári szolgáltató hely egységes arculatának kialakításához,
- szakmai tanácsokkal segíti a helyi önkormányzatokat a könyvtári szolgáltatások korszerűsítését, bővítését érintő pályázatok elkészítésében,
- ellátja a szolgáltató helyet a szükséges könyvtári nyomtatványokkal,
- a szolgáltató helyen lévő állományt a megyei közös adatbázisban retrospektív módon feldolgozza,
- a könyvtáros személyének változása esetén útmutatást ad a soron kívüli állományellenőrzés elvégzéséhez.

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

	tervezett darab-szám	tervezett értéke Ft-ban
Könyvbeszerzés	18.000	30.240.000
Hangoskönyv beszerzés	100	480.000
Folyóirat, heti-, napilap	1.460	9.401.910
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	700	1.680.000
Egyéb		
Összesen	20.260	41.801.910

Somogy megyében a megyei könyvtár mellett a szolgáltatást segítő hét városi könyvtár is részt vesz a gyűjteményszervezésben, ami átgondolt szervezőmunkát igényel.

A megyei könyvtár áll megrendelői kapcsolatban a közbeszerzési eljárást megnyert KELLO-val, de a folyóiratok kivételével a megrendelést a városi könyvtárak indítják. Így 38%-os általános árengedményt kapunk a KELLO-tól a megrendelés után.

A beszerzett dokumentumok a megyei könyvtárhoz érkeznek nyilvántartásba vétel miatt és innen osztjuk tovább a városi könyvtárakhoz feldolgozás után. A beszerzett dokumentumok visszakereshetők a somogyi KSZR és a megyei könyvtár honlapján is a KSZR katalógusban. A folyóiratokat egy évre egyszerre rendeljük meg szintén a KELLO-tól. A rendelés után itt 10% kedvezményt kapunk. A folyóiratokat viszont közvetlenül a kistéleplési szolgáltató helyekre szállítja a KELLO.

A DVD filmeket a Mónos-Film Bt.-től vásároljuk kölcsönzési jogdíjjal, a hangoskönyveket pedig szintén a KELLO-tól.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cse- metét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (csemetét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállományának elektronikus katalógusában:	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés % -ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés % -ban)	Raktári jelzetek megfelelésé-	Raktári jelzetek megfelelésé- ge tervezett 0 % nincs 100	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben meg-	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 %
Összesen	147 959	846 000	1 000	64	5	61,3	5	8,3	7	69,1	71,25	31,8	39,5
1-500 lakosú településen	32 686	258 000	1 000	75	1,5	74	2,4	8,2	6	74,5	75	44,4	50
501 - 1000 lakosú településen	41 136	239 000	0	65	6	63	5,6	7,6	7	74,3	75	34	50
1001 - 1500 lakosú településen	32 699	130 000	0	70	6,3	68	6,4	10,1	10	73,7	75	34,9	38
1501 - 5000 lakosú településen	41 438	219 000	0	45	5,5	40	5,6	7,4	5	53,9	60	13,8	20

Az állami támogatást hasonló arányban fordítjuk 2018-ban is dokumentum beszerzésre, mint az elmúlt években. Terveink szerint összesen 41.800 eFt-ot költünk könyvtári dokumentumra 2018-ban, ez a támogatás 25%-át teszi ki. Ezek a dokumentumok a megyei könyvtár OPAC-ján keresztül bármikor megtekinthetők, egy-egy kistélepülésen lévő dokumentumok kiszűrhetők.

A **szolgáltató könyvtár gondozza** a települések helyi állományát is. Szükség szerint selejtezzük, apasztjuk, illetve visszamenőlegesen rögzítjük az elektronikus katalógusban. A retrospektív feltárást már 2013 előtt megkezdjük a szolgáltatást segítő városi könyvtárakkal, ezért a helyi állományok nemcsak a HUNTEKA rendszerben, hanem a Textlib-ben és a Szirén rendszerben is rögzítésre kerültek. Az elmúlt évben viszont sikerült a különböző adatbázisokban való keresést egységesíteni.

2018-ban tovább folytatjuk a kistélepülési dokumentumállomány selejtezését, a dokumentumok leltározását, vonalkóddal való ellátását, a papír alapú kistélepülési dokumentum nyilvántartások kezelését. Ebben az évben:

- **selejtezést tervezünk 49 településen:** Som, Ságvár, Balatonőszöd, Balatonendréd, Görgeteg, Istvándi, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaújlak, Vízvár, Csurgónagymarton, Iharosberény, Órtilos, Zákány, Zákányfalu, Bolhás, Somogyudvarhely, Hedrehely, Hencse, Kaposszerdahely, Kőkút, Mike, Baté, Büssü, Kisgyalán, Kiskorpád, Simonfa, Somogygeszti, Kaposfő, Gölle, Osztopán, Magyaratád, Somodor, Szentgálóskér, Gyugy, Kisberény, Buzsák, Ordacsehi, Vése, Pusztakovácsi, Varásló, Tikos, Böhönye, Balatonszentgyörgy, Nagyszakácsi, Sávoly, Kapoly, Bedegkér, Bonnya,
- **vonalkódzással egybekötött állományellenőrzést 36 településen:** Som, Ságvár, Balatonőszöd, Balatonendréd, Istvándi, Kastélyosdombó, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaújlak, Vízvár, Csurgónagymarton, Iharosberény, Órtilos, Zákány, Zákányfalu, Hedrehely, Hencse, Kaposszerdahely, Kőkút, Mike, Baté, Büssü, Kisgyalán, Kiskorpád, Simonfa, Kaposfő, Somogygeszti, Gyugy, Kisberény, Buzsák, Somogysámson, Varásló, Tikos, Kapoly, Bedegkér, Bonnya,
- **elektronikus katalógusban rögzítünk 30.000 rekordot:** Som, Ságvár, Balatonőszöd, Balatonendréd, Órtilos, Kaszó, Varásló, Tikos, Nikla, Nemeskísfalud, Beleg, Kapoly, Bedegkér, Bonnya.

2.2. Dokumentumszolgáltatás

A dokumentum-ellátást a szolgáltató helyek számára letét formájában biztosítjuk. Célunk, hogy a friss, aktuális, a helyi igényeknek megfelelő dokumentumok hozzáférhetők legyenek a kistélepüléseken. Mindennek érdekében a könyvtárosoktól begyűjtjük az igényeket, beszerezük a dokumentumokat, központi nyilvántartásba vesszük, elektronikus katalógusunkban megjelentetjük, és kijuttatjuk a kistélepülésekre legalább negyedéves gyakorisággal.

A könyvtári dokumentumokat a kistélepülések között időnként cseréljük, hogy a rendelkezésre álló beszerzési keretnél nagyobb választék álljon a használók rendelkezésére. Arra törekszünk, hogy az átlag 45 db/település beszerzett új dokumentum helyett településnagyság sze-

rint differenciálva legalább 150-200 friss dokumentum jusson ki egy-egy szolgáltató helyre évente.

A könyvtári dokumentumok állományi és katalógusadatain túl a lelőhelyéről is naprakész nyilvántartást vezetünk online katalógusunkban, illetve az egy-egy településen kint lévő letéti állomány számáról is dokumentum típusok szerint.

Az elmúlt évek tapasztalata alapján az egyedi igények többségét ki tudjuk elégíteni a KSZR állományából. A könyvtárhasználók és a kistelepülési könyvtárosok is a KSZR OPAC-jában nézik meg először, hogy a keresett dokumentum melyik településen található éppen. Gyakran már úgy érkezik az igény a területi referensekhez, hogy a dokumentum lelőhelyét is megadják. Emiatt az ODR-en keresztül történő kölcsönzés folyamatosan csökken. A további igényeket a megyei könyvtár saját állományából, illetve ha ott sincs meg, az ODR tagkönyvtárak állományából elégítjük ki könyvtárközi kölcsönzés keretében.

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a KSZR szolgáltatásban²:

A kistelepüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma:	900
eredetiben	880
elektronikusan	20
fénymásolatban	0

2.3. Információs szolgáltatás

2014 januárja óta helyismereti cikkadatbázist építünk: a napi sajtóból származó, helyismeretre vonatkozó rekordokat a nyomtatottal egy időben megjelenő online közzététel csatolásával visszük fel a katalógusunkba, így a teljes szöveg, amennyiben az hozzáférhető, továbbra is egyetlen kattintással elérhető az OPAC-ból. Az Arcanum a megyei lapot (Somogyi Hírlap) pályázat keretében az elmúlt évben digitalizálta (1951-2017-es lapok), így ez az időszak (némi kihagyott anyag kivételével) szabadszavasán kereshető, jóval rugalmasabb információkeresést biztosítva az olvasónak és a könyvtárosnak egyaránt. Statisztikai kimutatások alapján az országos adatbázisba feltöltött újságok lényegesen jobban látogatottak a Somogyi gyűjtemény fizikai kihasználtságánál.

Digitalizált helyismereti anyagok: A tavalyi év során nem csak újraindult könyvtárunk elektronikus könyvtára, de a Somogyi Újság első, századfordulós évfolyamainak OCR-ezésével és közzétételével elkészültek az első szabadszavasán kereshető, általunk digitalizált somogyi lapok is. A legkeresettebb helytörténeti dokumentumok, az 1945 előtti napilapok szkennelt változatai egyelőre a szerzői jogi korlátok miatt csak helyben kereshetők számítógépen.

EFOP-3.3.2-16 Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért:

A pályázat segítségével célunk a különböző korosztályok elérése és bevonása (különösen a szociokulturális hátrányokkal érintettek, életkorukhoz képest alulteljesítők), a potenciális fel-

² Az adat csak a KSZR településekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket tartalmazza

használók elérése, az olvasás, a kultúra, a könyvtár népszerűsítése, a könyvtári beiratkozási kedv növelése, a digitális írástudás és az információs műveltség fejlesztése.

Megnyert projektünk kiemelt célcsoportja a 10-18 éves korosztály, valamint a hátrányos helyzetű tanulók. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy a tehetséges (átlag feletti, kiemelkedő teljesítmény) tanulók mellett legalább akkora figyelmet fordítsunk az átlagosnál alacsonyabban iskolázott, hátrányos helyzetű (mások mellett, bizonyos roma/cigány), szülők gyengébben teljesítő gyerekeire és bennük is meg kívánjuk látni a bizonyára meglévő, jól fejleszthető egyedi adottságot, tehetséget.

Célunk az intézmények pedagógiai programjaihoz csatlakozva az egyéni szükségletek szerinti személyre szabott fejlesztő tevékenységek segítése a könyvtár eszközeivel, ezzel is segítve a fogyatékos tanulók tanuláshoz történő hozzáférését.

A projekt során két vidéki (Somogyjád, Kaposmérő) iskolát és egy óvodát vonunk be a programokba, akik eddig (elsősorban) anyagi okok miatt nem tudták elhozni a gyerekeket könyvtárunkba. Mivel mindegyik intézményben sok a hátrányos helyzetű, fejlesztésre szoruló gyermek, egyrészt az ő helyszíneiken zajló foglalkozásokkal, másrészt ingyenes táborral, illetve a bejárás költségeinek átvállalásával szeretnénk segíteni nekik.

Tervezett témák:

- Tanulási eredményességet, szövegértést elősegítő könyvtári foglalkozások.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek fogyatékoságából eredő hátrányok kompenzálása: fejlesztő, felzárkóztató kiscsoportos foglalkozás-sorozat formájában.
- Szociális kompetenciákat, empátiát, toleranciát fejlesztő témahét.
- Helyismereti érdeklődésre építő „csapatépítő”játék.
- Hátránykompenzálás és tehetséggondozás a nyári szünetben.
- Digitális írástudást fejlesztő, internethasználathoz, információkereséshez segítő foglalkozássorozat.
- Drámapedagógiai tehetséggondozó foglalkozások középiskolásoknak.
- Olvasásnépszerűsítő játék, vetélkedő formában általános iskolásoknak.
- „Családi olvasóklub” foglalkozássorozat szülőknek és gyermekeknek.

Könyvtárunk nyilvános közkönyvtári tevékenységén belül nagy figyelmet fordít az oktatásban, képzésben résztvevők információellátására, könyvtárhasználati ismereteik fejlesztésére. 2018-ban is rendszeresen várjuk a diákokat és nevelőiket a tematikus könyvtári foglalkozásokra, rendhagyó órákra. A könyvtári órák keretében középiskolásoknak szaktárgyakhoz köthető könyvtári foglalkozásokat tartunk, így szeretnénk megismertetni a diákokkal az adott szakterület hagyományos és digitális dokumentumait. A települési könyvtárhasználókat intézményünk segíteni szeretné a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában. Gyakorlati jellegű kezdő számítógép- és internethasználati tanfolyamokat szerveznénk azokon a szolgáltató helyeken, ahol ehhez a feltételek (legalább 4 internetes számítógép) adottak.

A Somogy megyére vonatkozó cikkeket tárgyszavazás szintjéig feltárjuk. Ebben az évben a rekordokhoz szeretnénk csatolni az adott cikk teljes szövegű online változatát is. A helyi vonatkozású helyismereti folyóiratokat és monográfiák cikkei, illetve könyvfejezeteit tárgyszavazni kívánjuk. Az így keletkező rekordok a megyei könyvtár OPAC-jában (<http://193.224.56.5/monguz/>) kereshetővé válnak.

A megyei könyvtár szaktájékoztatói 2018-ban is várják az irodalomkutatásra vonatkozó olvasói igényeket, kistélepülési könyvtárak használoitól is különböző témákban.

Könyvtárunkban hozzáférést biztosítunk a Nemzeti Audiovizuális Archívumhoz (NAVA-pontként), a CompLex CD jogtárhoz, az Országgyűlési Könyvtár előfizetéses adatbázisaihoz (Hundok, Pressdok), valamint a szintén előfizetéses EBSCO adatbázishoz. Szaktájékoztató kollégáink segítséget nyújtanak ezek használatában, mint ahogy a szabadon hozzáférhető adatbázisokéban is.

A könyvtárak fejlesztésében egyre nagyobb szerep jut a hazai és európai uniós pályázatoknak. A korábbi évekhez hasonlóan könyvtárunk munkatársai továbbra is felhívják a figyelmet a megjelenő új pályázatokra, valamint módszertani segítséget nyújtanak a pályázatok megírásában. Ezen kívül a megyei könyvtár is kihasználja a pályázati lehetőségeket az egész megyét érintő programokhoz.

Az új KSZR honlapon (www.somogykszr.hu) a települési szolgáltató helyek legfontosabb adatait (elérhetőség, nyitva tartás, szolgáltatások, rendezvények, képek) folyamatosan frissítjük, javítjuk.

2.4. Közösségi szolgáltatások

Fontos feladatunknak tekintjük a kistelepülési könyvtárak közösségformáló szerepét erősítő, az olvasást és könyvtárhasználatot népszerűsítő programok rendszeres szervezését, lebonyolítását. Olyan, minden korosztály számára értéket nyújtó programkínálat kialakítására és megvalósítására törekszünk, melyek a helyi közösségek igényén alapulva növelni tudják a szolgáltató helyek igénybevételét, hozzájárulnak az esélyegyenlőség javításához, a helyi identitás erősítéséhez, a kortárs magyar írókkal való közvetlen találkozás révén az irodalomból szerezhető általános tudás bővítéséhez, az olvasási kedv növeléséhez és a könyvtárhasználat népszerűsítéséhez. Praktikus ismeretek átadásával segíti az egészséges életmód, a környezettudatos életvezetés kialakítását, a mindennapok gyakorlati tennivalóinak szervezését, a digitális kompetenciák fejlesztésével pedig támogatja a tudásalapú társadalomban nélkülözhetetlen elektronikus információszerezési technikák elsajátítását. Minden általunk szervezett programmal, rendezvénnyel egyetlen tényt, princípiumot igyekszünk a lakosság legkisebbjéitől a legidősebb korosztályig mindenkivel megtapasztaltatni és elfogadtatni: OLVASNI JÓ!

2018-ban versenyt hirdetünk a kistelepüléseken élők számára: „Az én könyvtáram” címmel. A versenyre nevezni lehet rajzzal, fotóval és esszével több korcsoportban. A legkreatívabb pályamunkákat az OKN keretében október elején díjazzuk.

A legaktívabb könyvtárosokat is szeretnénk díjazni: a legtöbb olvasó, a legtöbb könyvtári rendezvény, a legnagyobb könyvtárhasználat, eredeti ötletek megvalósítása a szolgáltató helyeken. Célunk, hogy minden kistelepülésen, akár összevontan is, más kisebb létszámú településsel együttműködve, megvalósuljon az évi 5 rendezvény, és a könyvtárhasználók számának növekedése már év végére kimutatható legyen. A nyertes szolgáltató helyek eszközparkját, társasjátékokkal és fejlesztőjátékokkal bővítjük.

Számos országos programhoz csatlakozunk (Internet Fiesta 2018, Közösségek Hete, Ünnepi Könyvhét és Gyermekkönyvnapok, Országos Könyvtári Napok), mellette pedig az év jeles eseményeihez és a települések programjaihoz kapcsolódó rendezvényötletekkel, író-olvasó

találkozó lehetőségével, zenés irodalmi műsor javaslatokkal segítjük kistélepusési könyvtárosaink munkáját.

2018-ban is kiemelkedő helyen kezeljük a könyvtárak országos rendezvénysorozatainak (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok) népszerűsítését a kistélepusési könyvtárakban is. Szeretnénk elérni, hogy a részvételi arány megyei szinten 50% fölé emelkedjen. A kistélepusések aktivitásának emelkedésével nem titkolt célunk, hogy országosan, a megyék között az élmezőnyben végezzünk. Ennek érdekében minden KSZR szakmai napon, műhelynapon igyekszünk időt fordítani a rendezvényekkel kapcsolatos feladatok átbeszélésére, s a felmerülő kérdések megválaszolására. Javaslat b6rzenkben olyan kis erőráfordítással megvalósítható ötleteket sorakoztatunk fel, melyek a legkisebb lélekszámú települeteken is megvalósíthatók. Tervezzük, hogy az 6szi könyvtári napokra egy olyan rendezvényt „dobunk piacra”, melybe mind a 224 somogyi KSZR könyvtárat bevonjuk.

Idén is összeállítjuk Rendezvényes Ötlebörze 2018-19 című kiadványunkat, melyet terjedelmesre bővítettünk, ismét számos új kulturális m6sorszolgáltatóval egészítettünk ki, akik kisgyermek-, ifjúsági- és nyugdíjas korosztály számára kínálnak tanulságos, szórakoztató kikapcsolódási lehetőséget. S minden korosztály számára ajánlunk több, érdekes író-olvasó találkozó lehetőségét is.

2018-ban újabb vándorkiállítások érkeznek el hozzánk, s a megyei gyermekkönyvtár munkatársainak segítségével ebben az évben tovább dolgozunk a saját vándorkiállítás összeállításán Fés6s Éva írói pályájáról, s azt az elkövetkező években minden kistélepusési könyvtárhoz eljuttatjuk, egy író-olvasó találkozóval színesítve.

Az előző években megismert, elfogadott és megkedvelt programjainkat tovább folytatjuk, a baba-mama klubok, könyvtárhasználati foglalkozások, internet-használati tanfolyamok, kiállítások, előadások rendszeres szereplői lesznek havi programjainknak. Olyan, egész családnak kikapcsolódási lehetőséget nyújtó rendezvények összeállítását szorgalmazzuk a kistélepusési könyvtárakban is, amelyek a gyakorlatban bizonyíthatják, hogy a könyvtárak és az olvasás a XXI. században is versenyképesek maradhatnak a kulturális szórakoztatás piacán.

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében valósult meg	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	lebonyolított programok száma	részrtvevők száma összesen (fő)	lebonyolított programok száma	részrtvevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek	2	300		
Könyvtárbemutató				
Tanítási óra iskolai csoportoknak				
Könyvtári óra iskolai csoportoknak				
Játékos tevékenység	20	950		
Tanfolyam, tréning				
Előadás, konferencia	10	600		
Kiállítás				
Könyvbemutató	10	300		

Műsoros, szórakoztató rendezvény	230	16 100		
Hangverseny				
Filmvetítés				
Használóképzés			3	80
Digitális kompetenciafejlesztés	2	30		
Egyéb				
Összesen	274	18280		
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósultak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	Lebonyolított programok száma	Résztvevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma	1300	30000		
Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény	70	1400		
Összesen	1644	49680		

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

Az idősek és rokkantak számára szorgalmazzuk a kistélepüléseken is a könyvtári dokumentumok házhozszállítását. A speciális dokumentumok bővítése (öregbetűs könyv, hangoskönyv) segíti a vakok és gyengénlátók, halláskárosultak ellátását. 2018-ban a KSZR ellátás keretében a már meglévő hangoskönyvállományunkat további 100 db-bal kívánjuk gyarapítani, illetve a megyei könyvtár 500 db-os CD hangoskönyvgyűjteményét kínáljuk kölcsönzésre. Az idősek és gyengénlátók számára továbbra is vásárolunk öregbetűs könyveket (szépirodalom), illetve szintén a megyei könyvtár közel 1000 db-os állományát ajánljuk kölcsönzésre. Szakmai napokon népszerűsítjük ezeket a szolgáltatásokat, és ösztönözzük a kistélepülések könyvtárosait ezen szolgáltatások bevezetésére.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

Szolgáltatásunk keretében a következő lehetőségeket kínáljuk a könyvtári személyzet képzésére és továbbképzésére 2018-ban is:

- alapfokú könyvtárosi tanfolyam,
- területi szakmai napok kistépülési könyvtárosoknak,
- szakmai konzultációs műhelynapok a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak munkatársainak,
- személyes konzultáció a szolgáltató helyek könyvtárosaival a látogatások alkalmával.

Az elmúlt időszakban is nagy hangsúlyt fektettünk a **szolgáltató helyeken dolgozók képzésére, továbbképzésére**. Ezekben a könyvtárakban legtöbbször szakképzetlen munkatársak dolgoznak, sok esetben csupán pár hónapos, esetleg egy-két éves tapasztalattal, így az ő tájékoztatásuk, képzésük a referensek folyamatos segítségét kívánja meg. A megyében nyolc helyszínen (Balatonboglár, Barcs, Csurgó, Kadarkút, Kaposvár, Lengyeltóti,

Marcali, Tab) tartunk **szakmai továbbképző napot** a következő témákban (helyszínenként más-más 3-4 témában):

- rendezvények szervezése a könyvtári szolgáltató helyeken,
- helyismereti munka a kistéleplési könyvtárakban,
- ODR használata, könyvtárközi kölcsönzés,
- elektronikus ügyintézés: e-közigazgatás, okmányirodai ügyintézés, ügyfélkapu, e-bankolás, e-felvételi, jegyelővétel, stb.,
- a KönyvtárMozi szolgáltatás,
- olvasószolgálati munka a kistélepléseken, nyilvántartások vezetése, statisztikai adatgyűjtés,
- a KSZR honlapjának ismertetése, keresés a közös OPAC-ban,
- a kistéleplési könyvtár a gyakorlatban: bemutatkozik egy jól működő kistéleplési könyvtári szolgáltató hely.

Minden évben nagy igény mutatkozik **30 órás alapfokú könyvtárosi tanfolyamunk** iránt, mert nagy a fluktuáció a kistéleplési könyvtárakban. 2018-ban is ősszel szervezzük meg 5 napos képzésünket, ahol a könyvtárosi munka alapjaival ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

Az önálló települési könyvtáraknak tavasszal és novemberben tervezünk szakmai napot a következő témákkal:

- A könyvtárakat érintő jogszabályváltozások,
- GDPR személyes adatvédelem,
- Az új, egységesített intézményi beszámolók és munkatervek tapasztalatai,
- az új statisztikai adatgyűjtés tudnivalói.

A KSZR szolgáltatásunkat segítő városi könyvtárak számára két **szakmai műhelynapot** tervezünk 2018-ban is, tavasszal és ősszel, aktuális könyvtárszakmai kérdésekben:

- 2017. évi KSZR beszámoló, 2018. évi KSZR munkaterv,
- a kistéleplési rendezvényszervezés aktuális kérdései,
- 2018. évi beszerzések: dokumentum, eszköz, bútor,
- szakmai napok tervezése, igényfelmérés,
- pénzügyi kérdések: megbízások, számlák, teljesítésigazolások.

A szolgáltató könyvtár munkatársainak a **helyszíni látogatások** lehetőséget nyújtanak a szakmai munka segítésére, személyes konzultációkra: megtanítják a könyvtárosokat az adminisztrációs feladatok pontos elvégzésére, a könyvtári raktári rend kialakítására és megtartására, az alapvető olvasószolgálati munkafolyamatok elvégzésére.

Tovább folytatjuk ebben az évben is a **négymegyés (Somogy, Tolna, Baranya, Zala) KSZR műhelynapokat**. A kétnaposra bővült esemény somogyi megrendezése novemberre várható.

A kistélepléseken új könyvtáros alkalmazása esetén tájékoztatjuk az alapvető könyvtárosi feladatokról: a könyvtári nyilvántartások vezetéséről, a dokumentumállomány elhelyezéséről

és kezeléséről, a KSZR működéséről és szolgáltatásainkról, az ODR-ről, a szakmai jogszabályokról, javaslatot adunk a szolgáltató hely nyitva tartására is. A könyvtári szolgáltató helyek fenntartóival és könyvtárosaival egyeztetjük a tárgyévi eszköz-gyarapítást, bútorkiegészítést, fejlesztő játékok vásárlását, könyvtári rendezvények támogatását.

2.7. Eszközbeszerzés

Beszerzendő eszköz megnevezése ³	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2018-ban beszerezni kívánt eszközök darab-száma az állami támogatás felhasználásával	2018-ban beszerezni kívánt eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		180	
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak		150	95
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	183	5	
asztali számítógép+monitor használók számára	656	12	4
hordozható számítógép (könyvtáros)	36	6	4
hordozható számítógép (használók számára)	22	2	2
projektor	49	2	3
nyomtató	117		1
szkenner	12	1	1
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkenner)	155	4	3
digitális fényképező	95	9	3
vetítővászon	51	2	3
DVD lejátszó	72	2	
televízió	78	3	4
Cd lejátszó	29		
spirálozó	6		
Hi-fi	1		
vágógép	3		
diavetítő	1		
lamináló	11	2	
fénymásoló	6		
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése			
Számítástechnikai nagyértékű eszközök:			
szállító jármű vásárlása	1	1	
szoftver- és adatbázisfejlesztés			

2018-ban is előzetes igényfelmérés alapján tervezzük beszerezni a kistelepülési szolgáltató helyekre a fejlesztő játékokat, a kisebb kiegészítő bútorokat, illetve a számítástechnikai eszközöket és elektronikai eszközöket. Erre a célra ebben az évben 14.992 ezer Ft+ÁFA összeget tervezünk költeni, ami a KSZR támogatás 11,4%-át teszi ki.

³ a táblázat sorai tetszés szerint bővíthetők

A szolgáltatás fejlesztését támogatja továbbá egy második személygépkocsi beszerzése is a megyei könyvtárba. Ezzel hatékonyabbá tehetjük a helyszíni munkát, a szakmai tanácsadást és a szakmai képzések megyeszékhelyen kívüli megtartását.

A könyvtári bútorok beszerzésénél célunk, hogy egy-egy könyvtár belső tere harmonikus, egységes megjelenést kapjon. Ebben az évben is van három könyvtári szolgáltató hely (Szena, Balatonőszöd, Baté), melynél nagyobb mértékű bútorfejlesztést, cserét kívánunk végrehajtani a fenntartóval egyeztetve, a könyvtárhelyiség felújítása után.

A szolgáltató helyek technikai eszközfejlesztését tovább folytatva elsősorban az elhasznált, tönkrement használói számítógépeket szeretnénk lecserélni ott, ahol szükséges. Ezen kívül a szolgáltatások fejlesztése, bővítése miatt a multifunkciós eszközök (nyomtató, szkennerek, másoló) beszerzését folytatjuk.

Mivel 2018-ban megemelték az önkormányzatok kulturális támogatásának minimumát (1.800.000,- Ft/település), ezért úgy gondoljuk, hogy kisebb értékű informatikai és technikai eszközt, berendezési tárgyat nem vásárolunk KSZR forrásból (hangfal, fülhallgató, egér, monitor, adattároló, szőnyeg, függöny, olvasólámpa, stb.)

Az eszközök beszerzésénél most is arra törekszünk, hogy a könyvtári szolgáltató helyek szolgáltatás-kínálatát bővítsük.

Ebben az évben ismét nagyobb figyelmet kívánunk fordítani a fejlesztő játékok beszerzésére. Elsősorban társasjátékokat, ügyességi és memóriajátékokat szeretnénk beszerezni. A beszerzés 3 árajánlat alapján, a legkedvezőbb ajánlat kiválasztásával történik. Erre a célra 1.700.000,- Ft-ot különítettünk el a költségvetésben.

3. Szolgáltató könyvtár

Infrastrukturális feltételek

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár **épülete** a megyeszékhely központjában, a Kormányhivatal és az AGÓRA (Együd Árpád Kulturális Központ) szomszédságában helyezkedik el. Mind az autóbusz-pályaudvarról, mind a vasútállomásról pár perc sétával megközelíthető. Az épületet 2001-ben bővítették, felújították, akadálymentesítették. Ma **3477 m²**-rel áll a könyvtárháználók rendelkezésére. A **megyei KSZR csoport egy 150 m²-es helyiségben került elhelyezésre**, amely irodaként és dokumentumraktárként is funkcionál.

Személyi feltételek

A KSZR feladatokat ellátó Hálózati – szaktanácsadói osztály létszáma 8 fő:

- 1 fő osztályvezető a KSZR munka koordinálására és a megyei szakmai feladatok tervezésére, szervezésére, szakmai tanácsadásra,
- 3 fő területi munkatárs az 58 település közvetlen ellátására, az új könyvtárosok betanítására, állományellenőrzések, selejtezések lebonyolítására, adatgyűjtésre, statisztikai adatszolgáltatásra,

- 3 fő feldolgozó könyvtáros a központi dokumentumbeszerzésekre,
- 1 fő adminisztratív munkatárs a KSZR szolgáltatások háttérmunkáira, szükség esetén gépkocsivezetésre megyén kívülre.

A szolgáltatás adminisztratív feladatait, a kistételepüléseken szervezett könyvtári és kulturális rendezvényeket, illetve a leltárakat segíti még 1 fő közhasznú foglalkoztatott és 1 fő megbízási díjas könyvtáros is. A településekre közvetített rendezvényeket és a megyei könyvtár rendezvényeit egy fő megbízási díjas alkalmazott segíti. A helyismereti információszolgáltatásban a helyismereti részleg, az egyéb információszolgáltatásban a tájékoztató könyvtárosok segítenek.

A szolgáltatást segítő hét városi könyvtárnál további 3 fő teljes munkaidőben és 4 fő részmunkaidőben segíti munkánkat, látogatja a kistételepülési szolgáltató helyeket (166 település) és szakmailag segíti az ott dolgozó szakképzetlen munkatársakat, szállítja, cseréli a könyvtári dokumentumokat, tervezi, szervezi az esedékes állományellenőrzéseket, selejtezéseket, illetve segít az adatszolgáltatásban, statisztikai jelentések elkészítésében, a különböző információ- és adatgyűjtésekben.

Tárgyi feltételek

A módszertani látogatásokhoz, dokumentumszállításokhoz, a továbbképzések, szakmai napok megyeszékhelyen kívüli megtartásához 1 db személygépkocsi áll rendelkezésünkre (7 személyes Dacia Logan). 2018-ban tervezzük egy második személygépjármű beszerzését, a KSZR költségvetésben elkülönítettük rá a forrásokat. A területi munkához minden technikai, informatikai eszköz a rendelkezésünkre áll, folyamatos karbantartásukról, cseréjükéről gondoskodunk.

Dokumentumállomány

A KSZR 142.751 darabos dokumentumállományából 137.820 db könyv, 66 térkép, 446 hangdokumentum, 4353 képdokumentum, 62 elektronikus dokumentum és 4 kotta állt a könyvtári szolgáltató helyek rendelkezésére tartós vagy cseréletétként. Ez mellett a megyei könyvtár 302.266 db-os gyűjteménye is rendelkezésre áll könyvtárközi kölcsönzésre.

Mindkét állománytest a HUNTEKA könyvtári szoftverrel teljes mértékben feltárt és a megyei könyvtár, illetve a somogyi KSZR honlapján elérhető.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A minőségi szolgáltatás egy magasabb szintjét jelenti, hogy 2017-től élesben működik az új **KSZR honlap**, melyen közvetlenül friss információkhoz, dokumentumokhoz juthatnak hozzá a településen élők és az ott dolgozó könyvtárosok is. Az elkészült honlapot folyamatosan fejlesztjük, célunk, hogy minden kistételepülési könyvtárban érvényesüljenek az alábbi minőségpolitikai alapelvek:

- a könyvtár bárki számára biztosítsa a dokumentumokhoz és az információhoz valókorlátozás nélküli szabad hozzáférést,

- a használók igényeinek minél magasabb színvonalú kiszolgálása (a könyvtárközi kölcsönzés és a megyei könyvtár szolgáltatásainak figyelembevételével),
- a szolgáltatások és a szolgáltatási körülmények folyamatos fejlesztése, az esetleges hibák javítása,
- a tárgyi és technikai eszközök fejlesztése a rendelkezésre álló anyagi eszközök figyelembevételével,
- a kistépülési szolgáltatások népszerűsítése marketing eszközökkel.

Az **új honlapon új információk is megjelentek 2017-től**: a településeken szervezett könyvtári és kulturális rendezvények, új iratminták, letölthető könyvtári dokumentumok, a kistépülésekre előfizetett folyóiratok.

Tanfolyamaink végén **elégedettségmérő kérdőívvel** mérjük fel a képzések eredményességét. Az eredmények figyelembe vételével fejlesztjük, javítjuk ezen szolgáltatásunkat.

Folyóiratlistát, **rendezvényes ötletbörzét** bocsátunk a kistépülési könyvtárosok rendelkezésére, ezzel segítve az igényfelmérést saját lakókörnyezetükben. A fenntartók figyelmét felhívjuk különböző könyvtári pályázati lehetőségekre.

A **Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer szolgáltatásainak népszerűsítése során** az intézményi és a KSZR részére kidolgozott arculati elemeket használjuk. Az eddig használt, a könyvtári szolgáltatásokat népszerűsítő **plakátokat, szórólapokat, könyvjelzőket** megfelelő példányszámban újra el kell készíttetnünk, hogy folyamatosan rendelkezésre álljanak a tájékoztató anyagok a kistépüléseken. A szolgáltatás egységes megjelenését szolgálja a „könyvtári, információs és közösségi helyeken” használatos, azonos arculati elemmel bíró **kültéri információs tábla**, amit az újonnan csatlakozó települési szolgáltató helyek számára is elkészíttetünk.

Szakértői, szaktanácsadói munkánk kiszélesítésével segítjük a megye nyilvános könyvtárainak működését, az önkormányzatok könyvtárfenntartó tevékenységét, segítséget adunk a szakmai jogszabályok értelmezésében, a könyvtárak alapidokumentumainak elkészítésében, igény esetén szakértői javaslatokat készítünk. Figyeljük és közvetítjük a könyvtárhoz kapcsolódó pályázati felhívásokat, segítséget nyújtunk azok elkészítésében. Szervezzük a megyében működő nyilvános-, szak-, felsőoktatási- és egyéb könyvtárak statisztikai adatszolgáltatását. Koordináljuk az egész megye területén a könyvtári rendezvényeket, különös tekintettel az országos könyvtári és könyves ünnepekre. Szervezzük a megye könyvtárosainak képzését, továbbképzését. Gondoskodunk a könyvtár megfelelő megjelenéséről a médiában.

Minőségfejlesztési tevékenységünk részeként ebben az évben újra elégedettségmérési vizsgálatokat szeretnénk végezni a KSZR szolgáltatásokkal kapcsolatban. A mérést kérdőív formájában, hagyományos és online módon tervezzük kitölteni a KSZR szolgáltatást igénybevevő településeken.

A kérdőív a következő témakörökben vizsgálná életkortól függetlenül a könyvtárhasználók elégedettségének mértékét:

- a könyvtárhasználatról általában,
- vélemény a szolgáltatásokról és a szolgáltató helyek felszereltségéről (dokumentumállomány, folyóiratok, olvasói terek, kölcsönzés, rendezvények, technikai és informatikai eszközök megfelelősége, a katalógusismertsége, a szolgáltatások ismertsége),

- információs szolgáltatás (honlap, plakátok, egyéb szóróanyag),
- a könyvtári munkatársak segítőkészsége.

A felméréssel szeretnénk visszajelzéseket kapni szolgáltatásainkról, annak színvonaláról, hatékonyságáról, kihasználtságáról. A vélemények által javíthatnánk, módosíthatnánk az eddigi gyakorlaton, új fejlesztéseket tudnánk tervezni és megvalósítani a felhasználók igényeinek megfelelően.

Célunk, hogy a kistelepüléseken élők ugyanolyan korszerű és széleskörű könyvtári szolgáltatásokat tudjanak igénybe venni, mint a megyei könyvtár használói, továbbá, hogy a hagyományos, gyűjteményorientált könyvtári szolgáltató helyek átalakuljanak a lakosság széles igényeit kielégítő információs és közösségi hellyé. Ezáltal könyvtári eszközökkel támogatható lesz a vidékfejlesztés, a kistelepüléseken élők kulturális, gazdasági, információs helyzetének, életminőségének javítása.

5. Kommunikáció dokumentálása

Intézményünk Somogy megye települési könyvtáraival együtt fontosnak tartja a szolgáltató helyeken megvalósuló könyvtári programok hirdetését, azok hírének lakossághoz, érdeklődőkhöz való eljuttatását. Ennek érdekében a könyvtárosok folyamatosan elektronikus úton kapcsolatot tartanak a helyi sajtó képviselőivel. Amelyik településen faluújság van (pl. Patalom, Szántód, Balatonfenyves), az abban való megjelenés is fontos eszköze a kommunikációnak. A könyvtárak egy része rendelkezik saját honlappal, amely szintén segítséget nyújt az aktualitások közzétételében. Minden rendezvény esetén a könyvtárosok plakátot, szórólapokat készítenek az esemény hirdetése céljából, amelyet nem csupán a könyvtárban, hanem egyéb közintézmények faliújságjain is elhelyeznek. Természetesen a közösségi oldalak (pl. Facebook) is számos lehetőséget kínálnak ezen a téren (pl. Zselicszentpál település facebook oldala).

A somogyi KSZR honlapján szintén közzé tesszük a kistelepüléseken támogatással megvalósult könyvtári rendezvényeket. Szorgalmazzuk továbbá, hogy a kistelepülések honlapján is tegyék közzé a könyvtári programokat. Ez utóbbi egyre nehezebb, mert tapasztalataink szerint a települések honlapját nem „házon belül” szerkesztik, nehéz az üzemeltetőt megtalálni és időben közzé tenni egy-egy eseményt.